

МЕТОДИКА АКТУАЛІЗАЦІЇ МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ ЧИСЛА НА РОЗРЯДНУ ОДИНИЦЮ

Числа 10, 100, 1000, ... називаються розрядними одиницями.

З випадками множення і ділення числа на 10, 100 діти познайомилися в 3 класі. Вони знають: щоб помножити число на 10 (100), треба праворуч приписати до нього один нуль (два нулі). Щоб розділити число, яке закінчується нулем (нулями), на 10 (100), треба справа прибрати один нуль (два нулі).

Ці правила були введені в концентрі «Тисяча», тому їх слід перенести на багатоцифрові числа.

1. Розгляньте рівності.

$$361 \cdot \underline{10} = 3610$$

$$2361 \cdot \underline{10} = 23610$$

Наводимо методику роботи над цим завданням.

Порівняйте добутки. Що в них спільне? [Обидва добутки закінчуються нулем.] Чому? [Тому що числа множили на 10, а число 10 містить 1 нуль!]

Отже, число 10 містить один нуль, тому й при множенні на 10 треба приписати до числа теж один нуль!

2. Розгляньте рівності.

$$257 \cdot \underline{100} = 25700$$

$$4257 \cdot \underline{100} = 425700$$

Порівняйте добутки. [Обидва добутки закінчуються двома нулями, тому що множили на 100, а сотня містить два нулі.]

Отже, число 100 містить два нулі, тому й при множенні на 100 треба приписати до числа два нулі!

Скільки нулів містить розрядна одиниця 1000? [Три нулі.]

- Як ви вважаєте, скільки нулів треба приписати справа до числа при множенні його на 1000? [Треба приписати теж три нулі!]

$$876 \cdot \underline{1000} = 876000$$

Висновок: щоб помножити число на розрядну одиницю, достатньо справа приписати до числа стільки нулів, скільки нулів у розрядній одиниці.

Аналогічно згадуємо правила ділення на 10 і 100, переносимо їх на багатоцифрові числа і за аналогією вводимо правило ділення на 1000.

$$470 : 10 = 47$$

$$300 : 100 = 3$$

$$5\,612\,000 : 10 = 561\,200$$

$$78\,000 : 100 = 780$$

$$24\,570 : 10 = 2\,457$$

$$36\,800 : 100 = 368$$

$$567\,000 : 1\,000 = 567$$

Висновок: щоб розділити число на розрядну одиницю, достатньо справа від числа прибрати стільки нулів, скільки нулів у розрядній одиниці.

ПАМ'ЯТКА

Множення і ділення на розрядну одиницю: 10, 100, 1000, ...

Щоб $\frac{\text{помножити}}{\text{розділити}}$ число на розрядну одиницю, треба:

1. Підрахувати кількість нулів у розрядній одиниці.
2. $\frac{\text{Приписати}}{\text{Прибрати}}$ справа $\frac{\text{до}}{\text{від}}$ числа стільки нулів, скільки їх у розрядній одиниці.